

Rozwój rynku: Aluminium i wyroby z aluminium (CN 76) — 2015–2025

Wstęp

Niniejszy raport analizuje zmiany w unijnym handlu produktami objętymi działem 76 (aluminium i wyroby z aluminium) w latach 2015–2025. Opierając się wyłącznie na danych systemu Comext, przedstawiamy dynamikę wartości, wolumenu i cen, przeobrażenia struktury geograficznej wymiany oraz jej strukturę produktową. W analizowanym okresie odnotowano istotny wzrost deficytu handlowego, przebudowę bazy dostawców (zwłaszcza odejście od Rosji) oraz wyraźny szok cenowy w 2022 r., który odcisnął piętno na całym sektorze.

1. Przeobrażenia struktury geograficznej handlu: od Rosji do nowych dostawców i rynków zbytu

Udział Rosji w unijnym imporcie skurczył się o ponad 70%, a jej miejsce zajęły Norwegia, Chiny i Islandia.

W 2015 r. Rosja była drugim dostawcą aluminium do UE z wartością 2 644,7 mln EUR. W 2025 r. wartość ta spadła do 754,8 mln EUR, co oznacza redukcję o 71,5% (zob. ranking partnerów importowych). Jednocześnie Norwegia umocniła pozycję lidera (z 2 987,6 mln EUR do 4 538,8 mln EUR, +51,9%), Chiny zwiększyły dostawy z 2 332,5 mln EUR do 4 008,4 mln EUR (+71,9%), a Islandia zanotowała skok z 710,3 mln EUR do 2 204,2 mln EUR (+210,3%). Wyraźnie wzrosło również znaczenie Turcji (z 1 190,5 mln EUR do 2 941,5 mln EUR, +147,1%). W efekcie najwięksi dostawcy w 2025 r. to Norwegia, Chiny, Turcja i Islandia, podczas gdy Rosja spadła na odległe miejsce.

Koncentracja dostawców zmalała – indeks HHI obniżył się o 22%, odzwierciedlając dywersyfikację.

Wskaźnik Herfindahla-Hirschmana dla importu zmniejszył się z 874,8 w 2015 r. do 679,2 w 2025 r. (–22,4%), co wskazuje na większe rozproszenie źródeł zaopatrzenia (zob. koncentracja rynku). Po stronie eksportu HHI obniżył się z 1 018,2 do 899,0 (–11,7%), co świadczy o stopniowej dywersyfikacji rynków zbytu.

Po stronie eksportu największy wzrost odnotowały Indie, Turcja i Stany Zjednoczone, przy zachowaniu dominacji Wielkiej Brytanii.

Wielka Brytania pozostała głównym odbiorcą z wartością eksportu rosnącą z 3 351,2 mln EUR do 3 767,3 mln EUR (+12,4%). Szybciej rósł eksport do Szwajcarii (+54,5%, do 2 651,8 mln EUR), Stanów Zjednoczonych (+69,7%, do 2 613,5 mln EUR) oraz Indii (+183,6%, do 927,2 mln EUR). Dynamiczny wzrost do Turcji (+84,2%, do 955,5 mln EUR) i Norwegii (+68,4%, do 707,1 mln EUR) podkreśla rosnące znaczenie rynków bliskowschodnich i północnych. Dane te pochodzą z zestawienia głównych partnerów eksportowych.

2. Pogłębiający się deficyt i szok cenowy 2022 roku – wyzwania dla bilansu handlowego

Wartość importu rosła szybciej niż eksportu – deficyt handlowy zwiększył się z 6,4 do 13,4 mld EUR.

Wartość unijnego eksportu wzrosła z 13 597,7 mln EUR w 2015 r. do 19 037,0 mln EUR w 2025 r. (+40,0%), natomiast import powiększył się z 20 009,8 mln EUR do 32 454,2 mln EUR (+62,2%) (zob. wykres handlu ogólnego). W rezultacie ujemne saldo wzrosło z 6 412,1 mln EUR do 13 417,2 mln EUR (pogorszenie o 109,2%), a w szczytowym 2022 r. osiągnęło rekordowy deficyt 21 270,9 mln EUR.

Dynamikę wartości napędzały przede wszystkim ceny. Średnia cena eksportowa poszła w górę z 3 953,4 EUR/t do 4 941,9 EUR/t (+25,0%), a importowa z 2 383,9 EUR/t do 3 260,4 EUR/t (+36,8%). Wolumen eksportu zwiększył się jedynie o 12,0%, a importu o 18,6%.

Rok 2022 przyniósł gwałtowny skok cen – cena importowa sięgnęła 3 805,3 EUR/t, eksportowa 5 140,3 EUR/t.

Dane dotyczące szoków cenowych wskazują na anormalne wzrosty w 2022 r. Na przykład cena importu z Mozambiku wzrosła o 65,6% względem poziomu bazowego, a z ZEA o 64,9%. W eksporcie ceny do Korei Południowej wzrosły o 70,8%, do Japonii o 51,7%, a do Kanady o 49,4%. Ten przejściowy szok odpowiada za rekordową wartość deficytu w 2022 r., po czym ceny częściowo się skorygowały, pozostając jednak wyraźnie wyższe niż przed pandemią.

Zależność od importu netto uległa pogłębieniu – wskaźnik *reliance* wzrósł z 9,4% w 2015 r. do 11,5% w 2024 r.

Zgodnie z miarą uzależnienia od importu netto wartość ta wzrosła z 9,35% w 2015 r. do rekordowych 16,99% w 2022 r., po czym nieznacznie spadła do 11,53% w 2024 r. Wzrost

ten odzwierciedla postępującą lukę między produkcją a konsumpcją aluminium w UE i świadczy o rosnącej wrażliwości sektora na zakłócenia zewnętrzne.

3. Segmentacja produktowa: dominacja aluminium pierwotnego w imporcie i wyrobów gotowych w eksporcie

Import UE zdominowany jest przez aluminium pierwotne (CN 7601), którego dostawy ilościowe wzrosły o 18% w ciągu dekady.

Spośród wszystkich podkodów, aluminium nieobrobione plastycznie (7601) odpowiada za największy wolumen przywozu: z 5 349,7 tys. ton w 2015 r. do 6 334,7 tys. ton w 2025 r. (+18,4%, wartość 10 117,2 mln EUR → 16 431,1 mln EUR). Kolejne pozycje to blachy i taśmy (7606) – 1 023,0 → 1 083,2 tys. ton, odpady i złom (7602) – 465,3 → 652,3 tys. ton, sztaby i kształtowniki (7604) – 399,3 → 388,1 tys. ton. Łącznie te cztery grupy towarowe stanowiły w 2025 r. około 80% masy importu.

Eksport opiera się na produktach przetworzonych – blachach, złomie, folii i artykułach gotowych, które osiągnęły znacznie wyższe ceny jednostkowe.

W eksporcie dominują blachy i taśmy (7606) – z 1 180,4 tys. ton w 2015 r. do 1 041,9 tys. ton w 2025 r. (wartość 3 922,1 mln EUR → 4 499,1 mln EUR). Wyraźnie wzrósł wywóz odpadów i złomu aluminium (7602) – z 679,4 tys. ton do 1 273,4 tys. ton, przy wartości od 847,5 mln EUR do 2 324,4 mln EUR. Segment wyrobów gotowych (7616 – „Articles of aluminium, n.e.s.”) zanotował wzrost wartości z 1 656,5 mln EUR do 2 562,5 mln EUR przy bardzo wysokiej cenie jednostkowej sięgającej 19,1 EUR/kg w 2025 r. Również folia aluminiowa (7607) utrzymała wartość powyżej 1,5 mld EUR. Szczegółowe dane znajdują się w porównaniu segmentów produktowych.

Gwałtowny wzrost produkcji unijnej nie zaspokoił krajowego popytu, skutkując spadkiem skłonności eksportowej z 20,1% do 17,2%.

Produkcja aluminium w UE (w ujęciu ilościowym) według danych PRODCOM wzrosła z 68,3 mld kg w 2015 r. do 114,7 mld kg w 2024 r. (+67,9%), a wartość produkcji z 63,5 mld EUR do 93,9 mld EUR (zob. wolumeny produkcji). Mimo to wskaźnik skłonności eksportowej (eksport/produkcja wartościowa) obniżył się z 20,1% w 2015 r. do 17,2% w 2024 r. (eksportowa intensywność). Oznacza to, że rosnący popyt wewnętrzny (m.in. na potrzeby transformacji energetycznej i budownictwa) wchłania coraz większą część unijnej produkcji, wzmacniając tym samym uzależnienie od importu surowców i półproduktów.

Podsumowanie

W latach 2015–2025 unijny handel aluminium i wyrobami z aluminium przeszedł głęboką transformację geograficzną i strukturalną. Rosja przestała być kluczowym dostawcą, a jej miejsce zajęły Norwegia, Chiny, Islandia i Turcja, co zwiększyło dywersyfikację źródeł. Jednocześnie szybciej rosnący import niż eksport (w połączeniu ze skokiem cen w 2022 r.) pogłębił deficyt handlowy i zwiększył zależność UE od zewnętrznych dostaw, mimo dynamicznego wzrostu produkcji wewnętrznej. Struktura wymiany pozostaje wyraźnie zróżnicowana – UE importuje głównie aluminium pierwotne, natomiast eksportuje produkty przetworzone o wyższej wartości jednostkowej, co częściowo równoważy ujemne saldo ilościowe. Utrzymanie konkurencyjności sektora będzie wymagało dalszej dywersyfikacji dostaw, inwestycji w recykling oraz zwiększenia zdolności przerobu surowca w granicach Unii.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.